

**WRATISLAVIA
CANTANS**

**51. Międzynarodowy
Festiwal Wratislavia Cantans
im. Andrzeja Markowskiego**

**„Europa Cantans”
3–18 września 2016**

„Europa Cantans” – to tytuł festiwalu w roku, w którym Wrocław jest Europejską Stolicą Kultury. 51. edycja Wratislavia Cantans ukazuje bogactwo i różnorodność muzyki europejskiej. Zabrzmią m.in. takie arcydzieła, jak obie pasje Bacha, „Msza koronacyjna” Mozarta, symfonie Beethovena i Szostakowicza. Wystąpią słynne osobowości muzyczne, m.in. sir John Eliot Gardiner, Jordi Savall, Andrey Boreyko, Philippe Jaroussky.

Legendarni artyści, których mieliśmy zaszczyt zaprosić, osiągnęli niezwykle wysoki poziom wykonawczy, jednak nie przestają wciąż się rozwijać. Cieszę się, że po latach na festiwal powraca maestro Gardiner, który większość życia poświęcił dążeniu do artystycznego mistrzostwa. Jordi Savall przyczynił się znacząco do wskrzeszenia w ciągu ostatniego półwiecza całkowicie zapomnianego instrumentu – violi da gamba. Jednocześnie zapoczątkował nowe spojrzenie na muzykę dawną i zainspirował rzesze artystów.

Na początek Wratislavia zabrzmi przejmująca *XIII Symfonia „Babi Jar”* Dymitra Szostakowicza ukazująca trudne wydarzenia w historii Europy, o których nie wolno nam zapomnieć. Usłyszymy także dzieło polskiego współczesnego kompozytora, Mikołaja Góreckiego, a koncert poprowadzi rewelacyjny Andrey Boreyko. Już dzień później zaprezentowana zostanie *IX Symfonia* Ludwiga van Beethovena, genialna muzycznie, a jednocześnie przekazująca bliskie kompozytorowi wartości braterstwa, radości. Różne interpretacje idei jedności naznaczyły historię Europy w ciągu niemal dwóch wieków, jakie upłynęły od skomponowania arcydzieła.

W programie tej edycji festiwalu znalazły się obie Bachowskie pasje, przy czym *Pasja wg św. Jana* w wersji scenicznej. To dzieło o ogromnym ładunku dramatycznym było już inscenizowane w różnych ośrodkach, jednak nigdy dotąd we Wrocławiu. Natomiast *Pasja Mateuszowa* w mistrzowskim wykonaniu Monteverdi Choir i English Baroque Soloists pod batutą sir Johna Eliota Gardinera będzie doskonałym finałem festiwalu.

Obok popularnych utworów muzyki europejskiej proponujemy bardziej wyspecjalizowane programy, jak choćby koncert średniowiecznej muzyki Antonia Zacary da Teramo w wykonaniu La Fonte Musica – niezwykle interesującej grupy bardzo młodych artystów. Kontynuujemy tradycję prezentowania skarbów Biblioteki Uniwersyteckiej – w tym roku skupiając się na instrumentalnych utworach włoskich, zachowanych do naszych czasów jedynie we wrocławskich egzemplarzach. Świetne czeskie zespoły pod batutą Václava Luksa powrócą na festiwal z polichóralną *Missą Salisburgensis* Heinricha Ignaza Franza von Bibera i z *Selva musica e spirituale* Claudia Monteverdiego, zwracając naszą uwagę na sakralne oblicze twórczości europejskiej. Koncert Philippe’a Jaroussky’ego wpisuje się w tendencję coraz częstszej obecności kontratenorów na światowych estradach. Współczesny fenomen wywodzi się z dawnej tradycji zainteresowania mężczyznami śpiewającymi niby kobiecym głosem. Koncertem *Tafelmusik* Georga Philippa Telemanna chciałbym przypomnieć, że muzyka to przyjemność nie tylko duchowa, ale i zmysłowa, podobnie jak jedzenie, i na przestrzeni wieków wiele pięknych dzieł skomponowano z myślą o oprawie muzycznej posiłków. Publiczność będzie degustować specjały kuchni włoskiej, francuskiej, niemieckiej i polskiej, ponieważ tradycje muzyczne tych krajów łączyły w swoich kompozycjach Telemann.

Z wielką ciekawością czekam na dwa koncerty w duchu muzycznej przygody, zestawiające utwory dawne ze współczesnymi. Znakomity Huelgas Ensemble wykona fragmenty mszy za zmarłych – zabrzmi muzyka skomponowana w okresie renesansu przez Flamanda, Jacobusa de Kerle, i współcześnie przez Niemca, Wolfganga Rihma. NFM Leopoldinum z udziałem członków Il Giardino Armonico zagrają utwory György’ego Ligetiego (w tym roku przypada dziesiąta rocznica jego śmierci) oraz barokowych kompozytorów-eksperymentatorów (Daria Castella, Michelangela Rossiego), a także arcydzieło Claudia Monteverdiego *Il combattimento di Tancredi e Clorinda*. Formy muzyczne wczesnego baroku stanowiły inspirację dla Ligetiego. Obaj wspomniani kompozytorzy interesowali się teatralnością w muzyce i byli przedstawicielami awangardy swoich czasów.

Koncertami-odkryciami będą także występy zespołu Jordiego Savalla oraz Giovaniego Sollimy wraz z Le Mystère des Voix Bulgares. Obydwaj artyści fascynują się przenikaniem i pokrewieństwem różnych tradycji muzycznych. Savall ukazuje związki między późnośredniowieczną i renesansową muzyką europejską a twórczością arabską,

akcentuje wspólne korzenie obu tradycji. Sollima, artysta pasjonujący się każdym rodzajem muzyki, będzie improwizował wraz z bułgarskim chórem śpiewającym na swój jedyny w swoim rodzaju sposób, ale także, z myślą o niepowtarzalnym brzmieniu grupy, skomponuje dla niej nowe utwory.

O ile nie sposób zaprezentować w trakcie jednej edycji festiwalu wszystkich ojców muzyki europejskiej, o tyle nie mogło zabraknąć Wolfganga Amadeusa Mozarta i Johanna Sebastiana Bacha. Wspaniałą „Mszę koronacyjną” Mozarta w interpretacji pierwszorzędnej włoskiej orkiestry Academia Montis Reaglis usłyszymy w kościele Marii Magdaleny, zgodnie z Wratislaviową tradycją prezentowania dzieł sakralnych w świątyniach. Właściwą Mozartowi, naturalną równowagę muzyczną ukaże koncert sonat granych na pianoforte i skrzypcach przez Kristiana Bezuidenhouta i Alinę Ibragimową. Rodzinie Bachów poświęcone będą dwa koncerty – grupa wokalna Vox Luminis skupi się na przodkach Johanna Sebastiana, zaś Il Giardino Armonico skoncentruje się na największym z Bachów oraz jego synach i Philippie Telemannie, ojcu chrzestnym Carla Philippa Emanuela, a także Josephie Haydnie, który uważał Carla Philippa za mistrza. Obraz dwustu lat działalności artystycznej Bachów przypomni publiczności o tradycji muzycznych dynastii obecnych niegdyś w Europie.

Ogromnie ważną nowością będzie część dydaktyczna festiwalu – czołowi europejscy soliści poprowadzą kursy mistrzowskie dla młodzieży. Paolo Pandolfo, Robert Levin, Andrea Inghisiano, Giovanni Sollima zarówno w trakcie lekcji, jak i koncertów skupią się na improwizacji – umiejętności dziś kojarzonej głównie z jazzem, a więc kulturą amerykańską. W rzeczywistości improwizacja jest bardzo ważnym, choć zapomnianym elementem tradycji muzycznej Europy. Zależy mi na przywróceniu tej utraconej umiejętności. Robert Levin włącza elementy improwizacji do każdego koncertu z utworami Mozarta, jak czyniono to w czasach kompozytora. Paolo Pandolfo wystąpi w programie składającym się wyłącznie z improwizacji wokół szesnasto- i siedemnastowiecznych form muzycznych – takich jak madrygał, passacaglia, chaconne, passamezzo, folia – w owych czasach stanowiły one podstawę do improwizacji, podobnie jak dzisiejsze standardy jazzowe. Andrea Inghisiano, znakomity kornecista występujący w dwóch festiwalowych koncertach, jest artystą wywodzącym się ze świata jazzu.

Część edukacyjna festiwalu to także tradycyjny kurs interpretacji muzyki oratoryjnej i kantatowej, podczas którego maestro Kosendiak będzie dzielił się z młodzieżą pasją do polskiej muzyki barokowej. A w dzień finału Wratislavi czeka nas koncert, który zabrzmie w wykonaniu około dwustu dzieci z różnych krajów – uczniów szkół muzycznych prowadzonych metodą Suzuki oraz Chóru Chłopięcego NFM. U podstaw metody Suzuki leży nie tylko edukacja

muzyczna, ale przede wszystkim kształtowanie społeczne młodej osoby poprzez rozwijanie umiejętności pracy w grupie, naukę wzajemnego słuchania się i szacunku dla drugiego człowieka. Jestem przekonany, że cała działalność dydaktyczna festiwalu będzie miała ogromne znaczenie dla formowania osobowości młodych ludzi – pragniemy uczyć młodzież poszukiwania piękna i współdziałania.

fot. Kemal Mehmet Girgin

W wyjątkowym dla Wrocławia czasie Wratislavia Cantans jest jeszcze bogatsza i bardziej różnorodna. Festiwal potrwa ponad dwa tygodnie i będzie ściśle wypełniony koncertami we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. Tak jak prezentowana na festiwalu muzyka jest częścią tożsamości europejskiej, tak sama Wratislavia Cantans jest wartościowym elementem kultury współczesnej Europy. W roku, w którym Wrocław jest kulturalną stolicą kontynentu, rozpoczynamy drugie półwiecze festiwalu.

Giovanni Antonini

Dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans

51. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL WRATISLAVIA CANTANS IM. ANDRZEJA MARKOWSKIEGO „EUROPA CANTANS”

3–18 września 2016

Tegoroczna edycja festiwalu jest organizowana w ramach programu muzycznego ESK Wrocław 2016.

PROGRAM

03.09.2016, sobota, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Symfonia pamięci

Andrey Boreyko – dyrygent

Mikhail Petrenko – bas

Chór Męski Opery i Filharmonii Podlaskiej

Violetta Bielecka – kierownictwo artystyczne

NFM Filharmonia Wrocławska

Program:

Mikołaj Górecki *Zan Tontemiquico*

Dymitr Szostakowicz *XIII Symfonia b-moll „Babi Jar” op. 113*

04.09.2016, niedziela, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Dziewięta Beethovena

Giovanni Antonini – dyrygent

Christiane Oelze – sopran

Marianna Pizzolato – alt

Steve Davislim – tenor

Thomas Bauer – baryton

Chór NFM

Agnieszka Franków-Żelazny – kierownictwo artystyczne

Kammerorchester Basel

Program:

Ludwig van Beethoven *IX Symfonia d-moll op. 125*

05.09.2016, poniedziałek, 20:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

W królestwie Miłości i Duszy

Philippe Jaroussky – kontratenor

Ensemble Artaserse

Program:

Luigi Rossi, Agostino Steffani, Pietro Antonio Cesti, Giovanni Legrenzi, Francesco Cavalli

06.09.2016, wtorek, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Czerwona

Mozart improwizujący

Robert Levin – fortepian

Program:

Sonaty i preludia fortepianowe Wolfganga Amadeusa Mozarta

7.09.2016, środa, 19:00

Wrocław, kolegiata Św. Krzyża i św. Bartłomieja

Dynastia Bachów – 150 lat tradycji motetowej

Vox Luminis

Lionel Meunier – kierownictwo artystyczne

Program:

Johann Bach, Johann Michael Bach, Johann Christoph Bach, Johann Ludwig Bach, Johann Sebastian Bach

8.09.2016, czwartek, 19:00

Wrocław, Ratusz

Affetti musicali

Andrea Inghisiano – cymbał

Gawain Glenton – cymbał

Giulia Genini – dulcjan

Guido Morini – klawesyn

Maria Gonzalez – organy

Program:

Muzyka ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu: Dario Castello, Lazzaro Valvasensi, Giovanni Battista Buonamente, Giovanni Pietro Biandrà, Biagio Marini, Pietro Benedetti, Giovanni Vincenzo Sarti, Salomone Rossi, Maurizio Cazzati, Giovanni Felice Sances, Guido Morini, Giuseppe Scarani

08.09.2016, czwartek, 21:30

Wrocław, NFM, Sala Czerwona

Sonaty Mozarta na pianoforte i skrzypce

Kristian Bezuidenhout – pianoforte

Alina Ibragimova – skrzypce

Program:

Sonaty na pianoforte i skrzypce Wolfganga Amadeusa Mozarta

09.09.2016, piątek, 19.00

Wrocław, kolegiata św. Krzyża i św. Bartłomieja

Et Lux

Paul Van Nevel – dyrygent

Huelgas Ensemble

Minguet Quartet

Program:

Jacobus de Kerle *Dies irae* z *Missa pro defunctis*

Wolfgang Rihm *Et Lux*

10.09.2016, sobota, 18:00

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Enigma Fortuna

La Fonte Musica

Michele Pasotti – kierownictwo artystyczne

Program:

Antonio Zacara da Teramo – religijna i świecka muzyka późnego średniowiecza

10.09.2016, sobota, 21:00

Wrocław, Oratorium Marianum

Przygody

Hartmut Rohde – dyrygent

Andrea Inghisiano – cymbał

Gawain Glenton – cymbał

Giulia Genini – fagot, dulcjan

NFM Leopoldinum – Orkiestra Kameralna

Program:

György Ligeti, Claudio Monteverdi, Dario Castello, Michelangelo Rossi

11.09.2016, niedziela, 12:00

Wrocław, NFM, Sala Czerwona i Sala Czarna

Różne smaki muzyki

Jarosław Thiel – wiolonczela, kierownictwo artystyczne

Giovanni Antonini – flet podłużny

Wrocławska Orkiestra Barokowa

Program:

Georg Philipp Telemann – Tafelmusik

Degustacja specjałów kuchni francuskiej, włoskiej, niemieckiej i polskiej.

11.09.2016, niedziela, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

I Ty musisz cierpieć

Andreas Spering – dyrygent

Jakob Pilgram – Ewangelista

Dominik Köninger – Jezus

Grace Davidson – sopran

Benno Schachtner – alt

Magnus Staveland – tenor

Tomáš Král – bas

Chór NFM

Agnieszka Franków-Żelazny – kierownictwo artystyczne

B'Rock

Pierre Audi – reżyseria

Wim Delvoye – scenografia

Program:

Johann Sebastian Bach *Pasja wg św. Jana* BWV 245

Samir Odeh-Tamimi – nowy utwór

Annelies Van Parys – nowy utwór

12.09.2016, poniedziałek, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Orient – Okcydent

Jordi Savall – kierownictwo artystyczne, fidel, lyra-viol

Hespèrion XXI

Program:

Orient – Okcydent. Muzyka religii monoteistycznych znad Morza Śródziemnego

13.09.2016, wtorek, 19:00

Wrocław, kolegiata Św. Krzyża i św. Bartłomieja

Tajemnicze głosy

Le Mystère des Voix Bulgares
Giovanni Sollima – wiolonczela

Program:
Utwory Giovanniego Sollimy i tradycyjne pieśni bułgarskie

14.09.2016, środa, 19:00

Wrocław, TBA

Improvvisando

Paolo Pandolfo – viola da gamba
Thomas Boysen – teorba, gitara barokowa
Alvaro Garrido – perkusja

15.09.2016, czwartek, 19:00

Wrocław, kościół pw. św. Marii Magdaleny, katedra Kościoła polskokatolickiego

Jego Królewska Mość Mozart

Alessandro De Marchi – dyrygent
Emilie Renard – mezzosopran
Rupert Charlesworth – tenor
Marcell Bakonyi – bas
Coro Maghini
Academia Montis Regalis

Program:
Wolfgang Amadeus Mozart *Msza C-dur* KV 317 „Koronacyjna”, *Vesperae solennes de confessore* KV 339

16.09.2016, piątek, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Czerwona

Ojcowie i synowie

Giovanni Antonini – dyrygent
Il Giardino Armonico
Soliści

Program:
Johann Sebastian Bach, Wilhelm Friedemann Bach, Carl Philipp Emanuel Bach,
Georg Philipp Telemann, Joseph Haydn

17.09.2016, sobota, 17:00

Wrocław, ewangelicko-augsburski kościół Opatrzności Bożej

Młodzi mistrzowie

Andrzej Kosendiak – dyrygent

Soliści – uczestnicy 41. Kursu Interpretacji Muzyki Oratoryjnej i Kantatowej
Orkiestra Festiwalowa

Program:

Marcin Józef Żebrowski *Magnificat* oraz inne utwory polskiego baroku

17.09.2016, sobota, 20:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Biber – Missa Salisburgensis

Václav Luks – dyrygent

Collegium Vocale 1704

Collegium 1704

Program:

Heinrich Ignaz Franz von Biber *Missa Salisburgensis*

Claudio Monteverdi *Selva morale e spirituale* SV 252–288 (fragment)

18.09.2016, niedziela, 11:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Dźwięki mają duszę

Antonio Mosca – dyrygent

Małgorzata Podzielny – dyrygent, przygotowanie chóru

Chór Chłopięcy NFM

Orkiestry Szkół Suzuki

Program:

Henry Purcell, Giacomo Carissimi, Antonio Vivaldi, Felix Mendelssohn-Bartholdy,

Witold Lutosławski, Béla Bartók, Michał Moc

18.09.2016, niedziela, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM

Pasja wg św. Mateusza

sir John Eliot Gardiner – dyrygent

Mark Padmore – Ewangelista

Stephan Loges – Jezus

Hannah Morrison – sopran

Eleanor Minney – alt

Reginald Mobley – kontratenor

Alex Ashworth – bas

Nicholas Mogg – bas

Ashley Riches – bas

Jonathan Sells – bas

Monteverdi Choir

English Baroque Soloists

Program:

Johann Sebastian Bach *Pasja wg św. Mateusza* BWV 244

KURSY MISTRZOWSKIE

06.09.2016, wtorek

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Christian Bezuidenhout – pianoforte

07.09.2016, środa

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Robert Levin – fortepian

12.09.2016, poniedziałek

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Andrea Inghisiano – cynk

14.09.2016, środa

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Giovanni Sollima – wiolonczela

15 i 16.09.2016, czwartek i piątek

Wrocław, NFM, Sala Kameralna

Paolo Pandolfo – viola da gamba